

Zitting 1977–1978

14 868

Opzegging van het op 24 januari 1959 te Londen tot stand gekomen Verdrag inzake de visserij in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Ter griffies van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 25 november 1977. De wens dat dit voornemen tot opzegging aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 25 december 1977.

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 23 november 1977

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 64, juncto het tweede lid van artikel 62 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u ter goedkeuring voor te leggen de opzegging van het op 24 januari 1959 te Londen tot stand gekomen Verdrag inzake de visserij in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan (laatstelijk Trb. 1977, 65).¹

Een toelichtende nota ter zake van deze opzegging gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. van der Stoep

¹ Nedergelegd op de bibliotheek ter inzage van de leden

TOELICHTENDE NOTA

Het Koninkrijk der Nederlanden en die lid-staten van de Europese Economische Gemeenschap welke partij zijn bij het op 24 januari 1959 te Londen tot stand gekomen Verdrag inzake de visserij in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan hebben, zoals bekend, eind 1976 in gezamenlijk overleg dit verdrag opgezegd. Alhoewel in de memorie van toelichting en in de nota naar aanleiding van het verslag bij het ontwerp van de Rijkswet houdende machtiging tot instelling van een visserijzone (kamerstuk 14 342 (R (R 1061), nrs. 3 en 5; goedgekeurd op 8 juni 1977, Stb. 1977, 345) reeds op de positie van de Noord-Oost Atlantische Visserij Commissie (NOAVC) werd ingegaan, waarbij de bovenbedoelde opzegging werd vermeld, wordt volledigheidshalve het in 1976 hieraan ten grondslag liggende gemeenschapsbeleid nogmaals, in beknopte vorm, weergegeven.

De Raad van Ministers van de Europese Gemeenschappen stelde op 27 juli 1976 vast dat zich bij landen die belangrijke activiteiten ontwikkelen op het gebied van de zeevisserij in toenemende mate de tendens voordoet om hun visserijzones eenzijdig tot 200 zeemijl uit te breiden.

De Raad overwoog dat de situatie in de wateren waarin door vissers van de lid-staten de zeevisserij pleegt te worden uitgeoefend, wezenlijk zou worden veranderd door overbevinging en de uitbreiding tot 200 mijl van de zones, waarin de staten rechtsbevoegdheid hebben over de uitoefening van de visserij.

De Raad overwoog tevens dat de op grond van artikel 3 van het verdrag ingestelde NOAVC, welke zich in de afgelopen jaren intensief beziggehouden heeft met de bestrijding van de overbevinging, door de recente ontwikkelingen, waarbij nagenoeg alle visrijke wateren in het verdragsgebied van het onderhavige verdrag onder nationale jurisdictie zullen komen, in haar huidige opzet niet meer de geëigende organisatie zal zijn om in internationale samenwerking de visstand te beheren binnen de betrokken 200-mijlszones, terwijl het daarbuiten liggende gebied van zeer beperkte betekenis is voor de visserij.

Deze voorziene ontwikkelingen deden de vraag rijzen welke de taak en functie van de NOAVC onder de veranderde omstandigheden zou kunnen zijn. Mede op grond van het feit dat de EEG inmiddels bevoegdheden op het terrein van de visserij van de lid-staten had overgenomen – en derhalve als zodanig lid van de Commissie diende te worden en niet slechts waarnemer te zijn – besloot de Raad op 20 december 1976 dat de bij het onderhavige verdrag partij zijnde lid-staten hun lidmaatschap zo spoeding mogelijk zouden beëindigen. Het is echter steeds de bedoeling van de Gemeenschap geweest om constructief mede te werken aan de aanpassing van de bestaande organisatie aan de nieuwe omstandigheden.

Aangezien op grond van artikel 17 van het verdrag de opzegging eerst van kracht wordt één jaar na ontvangst van een schriftelijke mededeling gericht tot de regering van het Verenigd Koninkrijk, zou bij opzegging vóór 1 januari 1977 de beëindiging van het lidmaatschap per 1 januari 1978 bereikt kunnen worden. Derhalve heeft de regering van het Koninkrijk bedoelde schriftelijke mededeling tot opzegging van het verdrag nog op 29 december 1976 te doen uitgaan. Het verdrag zal derhalve vanaf 29 december 1977 niet langer voor het Koninkrijk (alleen Nederland) van toepassing zijn.

Doordat het besluit van de Raad van Ministers van de EG eerst op 20 december werd genomen, ontbrak de tijd om het voornemen tot opzegging van het verdrag vóór 1 januari 1977 te onderwerpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Staten-Generaal. Bovengenoemde omstandigheden, alsmede het feit dat de Regering veel belang hechtte aan de voorgenomen communautaire verwerkelijking van het onderhavige EEG-Raadsbesluit, waren voor ondergetekenden aanleiding te oordelen dat de opzegging een buitengewoon geval van dwingende aard, zoals bedoeld in artikel 62, eerste lid, onder d, van de Grondwet vormde. De opzegging kon huns inziens niet worden uitgesteld tot nadat de goedkeuring van de Staten-Generaal zou zijn verkregen waardoor deze eerst in de loop van 1978 van kracht zou kunnen wor-

den. De opzegging van het verdrag wordt thans ingevolge artikel 64, juncto artikel 62, tweede lid, van de Grondwet alsnog ter goedkeuring aan de Staten-Generaal aangeboden.

Dat tussen datum van opzegging en overlegging aan de Staten-Generaal inmiddels zo geruime tijd is verstreken, wordt door ondergetekenden betreurd. Zij meenden evenwel dat gedurende het eerste halfjaar van 1977 het nader overleg over de toekomst van de NOVAC zowel binnen de Gemeenschap als binnen het kader van deze Commissie zelf moest worden afgewacht ten einde een voldoende duidelijk beeld te kunnen geven van de te verwachten ontwikkelingen met betrekking tot de NOVAC. Immers, zou het verdrag tijdig in 1977 en op voor de Gemeenschap passende en aanvaardbare wijze geamendeerd hebben kunnen worden, dan zou de verdragsband ook gecontinueerd kunnen worden. In dat geval zou de Regering vóór 29 december 1977 de opzegging van het verdrag hebben kunnen herroepen, evenals de overige EEG-lid-staten/Verdragspartners. Een zelfde situatie had zich kunnen voordoen wanneer de Raad van de Europese Economische Gemeenschap zou hebben besloten haar eerder ingenomen positie te herzien en zou hebben besloten dat de betrokken lid-staten elk afzonderlijk tot herroeping van de opzegging van het lidmaatschap van de NOVAC voor 1 januari 1978 zouden kunnen overgaan.

Ondergetekenden menen dat thans niet langer gewacht mag worden met het vragen van de parlementaire goedkeuring. Zou nog voor 1 januari 1978 blijken dat vanwege de ontwikkelingen binnen de gemeenschap herroeping van de opzegging van het verdrag wenselijk is, dan ligt het, zoals hierboven aangeduid, binnen de mogelijkheden dat de lid-staten hun opzegging vóór de voor hun fatale datum herroepen, waardoor de bestaande verdragsband zal kunnen worden gehandhaafd. Mocht deze situatie zich voordoen dan zullen ondergetekenden niet nalaten de Staten-Generaal in te lichten. Vooreventuele herroeping van de opzegging van het verdrag nadat deze op 29 december 1977 voor het Koninkrijk van kracht zal zijn geworden, dat wil zeggen voor opnieuw partij worden bij het verdrag, zal uiteraard parlementaire goedkeuring worden gevraagd. Eventuele wijzigingen in het verdrag zullen dan eveneens aan de goedkeuring der Staten-Generaal worden onderworpen.

Aangezien het verdrag voor wat het Koninkrijk betreft alleen voor Nederland geldt, wordt de goedkeuring van de opzegging ook alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Landbouw en Visserij,
A.P.J.M.M. van der Stee

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. van der Stoep